

עין משפט
גור מצוה

נא:

שור שנגח את הפרה פרק חמישי בבא קמא

מסורת הש"ס

א (הכרזת לילא תלמ
תרי"ג) ב עין משפט
ת"מ א ב כה לט: גדרים
מה: כ"ג מ: ד (שמות
כ"א, ט) ה (שם) ו (קדושת
כ"א, ו) ז (ד"ה רע"ב),
ח (ד"ה דר"מ).

הגהות הב"ח

א (ה"ה ד"ה זה וזו וזו
זה"ה ד"ה למיפוך
כ"ס:

מוסר רש"י

השוחטין שנדרו הנאה
זה מזה אסורין ליכנס
לחצר. נהנה של שניהן
דכל חד אסור בריבית
הרגל של חבירו, וקא פטר
אין בריבית, דאשמו האי
לחלק חבירו ע"ל וז"ל
ה"ה: של זמן שלא חלקו
את החצר נכנס כל אחד
לחלק חבירו וקא ליה כלא
יול דבזו, שהרי נהנה
מחבירו שעתה נהנה
(רש"י ב"ב ז'.)

שלא היה בו הכרזת פטירה. שהיה רחוק יותר מעמקו: א"י בהבלא מ"ת. הרבה הוא חממה דנהי דמיעט הנלל מכל מקום אס לא להרמיה לא היה נופל: השותפין שנדרו הנאה זה מזה אסורין ליכנס בחצר. נדרים (דף נו:)

לימא הא רבי הא רבנן אמר רב זביד הא והא רבנן עד כאן לא קאמרי רבנן אחרון חייב אלא היבא דלא עבד קמא שיעור מיתה אבל היבא דעבד קמא שיעור מיתה אפילו רבנן מודו דכולן חייבין והא סיד וביד דקא עבד קמא שיעור מיתה וקתני אחרון חייב אמרי התם שלא היה בו הבל למיתה ובא אחר והוסיף בה הבל למיתה איבא דאמרי אמר רב זביד הא והא רבי הך דקתני כולן חייבין שפיר הא דקתני אחרון חייב כגון שלא היה בו הבל לא למיתה ולא לנזקין ובא אחר והוסיף בו הבל בין למיתה בין לנזקין אמר רבא "הניח אבן ע"פ הבור והשלימה לעשרה באנו למחלוקת רבי זורבן פשיטא מהו דתימא למטה הוא דהבלא דידיה קא קטיל ליה אבל למעלה דלא הבלא דידיה קא קטיל אימא לא קמ"ל בעי רבא טם טפח וסילק אבניו מהו מי אמרינן מאי דעבד שקליה או דלמא נסתלקו מעשה ראשון וקמה ליה כוליה ברשותיה ח"ק: אמר רבה בר בר חנה אמר שמואל בר מרתא יבור שמונה ומהן שני טפחים מים חייב מ"ט כל טפח דמאי כתרי דיבשה דמי איבעיא להו בור תשעה ומהן טפח אחד מים מהו מי אמרינן כיון דלא נפיש מיא לית ביה הבלא או דלמא כיון דעמיק טפי אית ביה הבלא בור שבעה ומהן שלשה טפחים מים מהו מי אמרינן כיון דנפיש מים טפי אית ביה הבלא או דלמא כיון דלא עמקא לית ביה הבלא ח"ק: בעא מיניה רב שיזבי מרבה הרחיבה מהו א"ל הרי מיעט הבלא א"ל אדרבה הרי קירב הויקא אלא אמר רב אשי ניהוי אנן י"א בהבלא מ"ת הרי מיעט הבלא אי בחבטה מ"ת הרי קירב הויקא איבא דאמרי אמר רב אשי ניהוי אנן י"א מההיא גיסא נפל הרי קירב הויקא ואי מאידך גיסא נפל הרי מיעט הבלא: איתמר בור שעומקה כרחבה רבה ורב יוסף דאמרי תרויהו משמיה דרבה בר בר חנה דאמר משמיה דרבי מני חד אמר לעולם יש בה הבל עד שיהא רחבה יתר על עומקה וחד אמר לעולם אין בה הבל עד שיהא עומקה יתר על רחבה: עבד עליו הראשון ולא כסרו: וראשון מאימת מיפטר רבה ורב יוסף דאמרי תרויהו משמיה דרבה בר בר חנה דאמר משמיה דרבי מני חד אמר משמניחו משתמש וחד אמר משמיסור לו דליו כתנאי המדלה מים מן הבור ובא חבירו ואמר לו הנה לי ואני ארלה מים כיון שהניחו משתמש פטור רבי אליעזר בן יעקב אומר משמיסור לו דליו במאי קמפלגי רבי אליעזר בן יעקב סבר יש ברירה האי מדידה קא ממלא והאי מדידה קא ממלא ורבנן סברי אין ברירה אמר רבינא ואודו לטעמיהו דתנן השותפין שנדרו הנאה זה מזה אסורין ליכנס לחצר ר"א בן יעקב אומר זה נכנס לתוך שלו וזה נכנס לתוך שלו במאי קמפלגי ר"א בן יעקב סבר יש ברירה האי לדנפשיה עייל והאי לדנפשיה עייל ורבנן סברי אין ברירה א"ר אליעזר המוכר בור לחבירו כיון שמסר לו דליו קנה היכי דמי אי בכספא ליקני בכספא אי בחוקה ליקני בחוקה לעולם בחוקה יובעי למימר ליה לך חוק וקני וכיון שמסר לו דליו כמאן דאמ' ליה לך חוק וקני דמי: א"ר יהושע בן לוי: המוכר בית לחבירו כיון

לגולם בחוקה. לנד מסירת דליו בעי לחאוקי ציה ומיהו להכי מהני מסירה דלי בחוקה לחודה משטבט

לגולם בחוקה. לנד מסירת דליו בעי לחאוקי ציה ומיהו להכי מהני מסירה דלי בחוקה לחודה משטבט